Ner 57. ROK 1839. SOBOTA 9 MARCA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedzieli i świąt urocz. w druk. St. Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące Złp. 10 miesięcznie Złp. 4.

IMIONA RZYMSKIE.
Jutro 40 Męczenników.

IMIONA SŁAWIANSKIE.
Jutro Bożesława.

Gazeta Krakowska.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiej	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
6	27″ 2‴, 954	— 0°, 5	1‴, 81	PPn Wschodni słaby	Pogoda z Chmurami	
8 2	3, 150	+ 6, 1	2, 39	Pn Wschodni słaby	Chmury	
10	3, 732	+ 1, 5	2, 16	„ „	Pogoda z Chmurami	

Wiadomości krajowe.

— KRAKOW. —

Oto jest dokończenie opisania systematu Galla z gazety Warszawskiej wyjętego:

3) «Organ męztwa, gwałtowności. Leży około pół cala za i nad uchem. Mężni ludzie mają tu znaczną wypukłość na której zbywa tchórzom. Drapieżne zwierzęta, dziki, psy zajadle gryzące, mają tę wypukłość znaczną. Szlachetny rodzaj koni ma z tego powodu głowę szeroką i uszy stoją znacznie między sobą odległe kiedy przeciwnie u zajęcy głowa jest w tem miejscu wązka i uszy bliskie siebie.

4) «Organ przebiegłości. Półtora cala nad uchem nieco naprzód, u przebiegłych i przezornych ludzi znajduje się wyraźna wypukłość przeciwnie zaś u prostodusznych nieostrożnych miejsce to jest płaskie, niekiedy nawet wklęsłe.

5) «Niecobardziej naprzód, leży organ złodziejstwa. Wszyscy właściwi złodzieje, którzy z wewnętrznego popędu a nie z niedostatku kradną, mają tu wypukłość. Ludzie którzy posiadają to wzgórze, czują stałe pociąg do kradzieży, choćby nie wiedzieli co mają uczynić z skradzionym przedmiotem. Gall poleca śledzenie tego organu szczególniéj przy przyjmowaniu służących. Sroki i kradnące psy mają ten organ bardzo rozwinięty.

6) «Organ dumy, wyższości, chciwości sławy. Znajduje się na samym środku czaski. U bardzo łagodnego charakteru ludzi, w miejscu wypukłości znajdnje się tu wklęsłość. Zwierzęta które na wysokich miejscach mieszkają, jakoto, dzikie kozy, orły, mają w tem miejscu wypukłość i podług Galla zdaje się to wrodzoną siłą która tym zwierzętom daje popęd do szukania miejsc wyniosłych, a ludziom dążność do wyższości.

7) «Organ zastanowienia, znajduje się zaraz nad organem przezorności, u lekkomyślnych ludzi jest tu miejsce zupełnie płaskie. Jelenie i skrzeczki, mają tu znaczną wypukłość.

8) «Organa pamięci. Leżą one na kościenych pokrywach oczu i czole. Organ pamięci przedmiotów, da się poznać przez wypukłość zaraz nad samą osadą nosa. Ludzie łatwo zapominający, mają tu wklęsłość. Słoń ma ten organ mocno rozwinięty. Pamięć miejsca znajduje się nad poprzedzającym, po obu stronach, tam gdzie się zaczynają łuki brwi. Ptaki odbywające wędrówki i wielu psów, mają tu sklepienie równie jak ludzie którzy pamiętają dobrze położenie miejsca w którem raz tylko znajdowali się. Znakomici podróżnicy i malarze krajobrazów,

mają ten organ bardzo znaczny. Organ pamięci nazwisk ma swoje siedlisko na płaszczyznie mózgu i sprawia wypukłość na tylnéj powierzchni wklęsłéj oka. Gdzie wypukłość ta jest znakomita, oczy muszą być naturalnie bardzo wypukłe a raczéj jak zowią wyłupiaste. Wielcy filologowie mają zwykle oczy ku dołowi zapadłe, co pochodzi od wypukłości na górnéj powierzchni jamy ocznéj, którą sprawia organ pamięci języków, bardziéj jeszcze naprzód i na zewnątrz znajduje się organ pamięci liczb. Zrenica tym sposobem niżéj jeszcze jak u poprzednich wypada. Wszyscy celujący matematycy, posiadają ten organ w wysokim stopniu, przyczém wszystkie inne mało są rozwinięte. Organ pamięci osób, leży na przeciw poprzedzającego, na dolnéj wewnętrznéj powierzchni jamy ocznéj. W samym kąciku téj jamy, w tém miejscu gdzie się kończą brwi, nie daleko skroni, znajduje się organ muzyki. Ptaki śpiewające mają tu znakomitą wypukłość. U wszystkich znakomitych muzyków, mianowicie u Mozarta i Haydna, znajdował się tu znaczny garbek. Kto jest tępy do muzyki, ma w tém miejscu wklęsłość.

(9) «Organ malarstwa. Znajduje się między organem pamięci miejscowości i muzyki, nad każdem okiem w środku.

10) «Organ sztuk pięknych. Leży z przodu na początku skroni. U niektórych zwierząt mających popędy do budownictwa jak u bobrów i sikor znacznym jest ten organ.

11) «Organ dowcipu i dostrzegania. Leży na środku czoła nad początkiem nosa i nad organem pamięci przedmiotów. Kiedy ten organ więcéj rozciąga się na strony i wzgórki czoła bardzo są wydatne, okazuje to wesoły dowcip. Czaszka Blumauera, który trawestował Enejdę okazuje ten organ w wysokim stopniu.

12) «Nad poprzedzającym, także we środku czoła w tém miejscu, gdzie się zaczynają włosy, leży organ dobroci. Czoło u ludzi litościwych, czułych, jest w tém miejscu bardzo wypukłe, tymczasem ludzie twardego serca, okrutni, mają w tém miejscu wklęsłość Łagodne zwierzęta jako to, gołębie i owce, mają ten organ znakomicie rozwinięty przeciwnie zwierzęta drapieżne, w tém miejscu wklęsłość.

33) «Organ chojności, leży nieco nad organem malarstwa, po obu stronach czoła. U skąpców i lichwiarzy znajduje się tu dołek.

14) «Organ pobożności mieści się między organem dobroci i następującym, Gall utrzymywał że ten organ w znakomitym rozwinięciu znajdował się u niego. Jeśli wypukłość ta niżéj bardziéj się rozwija, jest to organ fantazyi i zbywa na nim zły m po etom.

15) «Bardziéj w tył, przed organem dumy, leży organ stałości i wytrwałości. Kiedy jest w wysokiem stopniu rozwinięty, staje się organem uporu.

»To są najgłówniejsze zasady teoryi Galla. Późniéj zajmował on się dokładnym rozkładem mózgu i znakomite w tym względzie położył zasługi. W ostatnich latach mieszkał w Paryżu, gdzie jako lekarz praktykujący, bardzo był wziętym, i znaczny zebrał majątek. W roku 1828 umarł, a ciekawi lekarze francuzcy, poddali własną jego czaszkę pod ścisły rozbiór podług zasad jego systemu; okazało się, iż w stósonku do czaszki bardzo mało miał mózgu.

Wiadomości zagraniczne.

— *Petersburg* (19) *Lutego*). —

W rocznem sprawozdaniu gubernatora cywilnego grodzieńskiego, ogłoszono, że w marcu r. z. w oberwanym przez wiosenny wylew brzegu rzeczki Łosośny (w powiecie grodzieńskim), stanowiącéj granicę z Królestwem Polskiem, jeden młynarz znalazł kilka kości mammutowych ogromnego wymiaru. Zdziwiony olbrzymiemi kłami, młynarz wyłamał je ze szczeki górnéj siekierą, i tym sposobem uszkodził bardzo brzegi czaszki. Z pomiędzy znalezionych kości, czaszka ząb ze szczeki górnéj lewéj strony, łopatka prawa i prawa połowa miednicy, dostały się gimnazium gubernialnemu grodzieńskiemu, w darze od téj osoby, która je od młynarza nabyła; inne szczątki: kieł ogromny, lewą łopatkę i szczekę dolną, nabył jeden z sąsiednich obywateli; a jeden ząb i niektóre kości dostały się osobie w królestwie polskiem zamieszkałéj. Na wezwanie gubernatora cywilnego Grodzieńskiego, dyrektor gimnazyum rozpoznawał pod względem geognostycznym, część tę brzegu rzeczki Łosośny, w którym znalazły się kości, i dostrzegł, że nierówne brzegi rzeczki, tworzą miejscami wzgórzyste spadzistości. Z tych jedna, dosyć znaczna, na dziesięć sążni wzniesiona, ukrywała w sobie, niedoleko zwyczajnego brzegu rzeczki, wymyty skielet zwierzęcia przedpotopowego. Całe to wzgórze rozciąga

się wzdłuż na kroków 200. Przy jednym jego końcu; niższym, w kierunku biegu rzeczki, znajduje się niegłęboko pod ziemią niewielki pokład torfu. w którym natrafiają się dosyć grube pnie i gałęzie drzewa, tak zachowane, że w niektórych można nawet rozpoznać gatunek drzewa, samo zaś wzgórze składa się zdrobnego zwiru, cienką warstą ziemi przykrytego. Zwir ten należy do tegoż samego konglomeratu epoki przedpotopowéj, który jest rozrzucony po całéj tamecznéj krainie.

— *Paryż* 18 *Lutego*. —

Czytamy w *Moniteur parisien*: »Journal de Rouen utrzymuje za pewność, że listy, które przez panów Guizot, Duvergier de Hauranne i innych członków oppozycyi na pocztę oddawane były, nie doszły na miejsca swego przeznaczenia a przynajmniéj z naruszoną pieczęcią. Tak nikczemna potwarz, nie może być milczeniem pokrytą: sprawa ta została sądowi oddaną.

Dzienniki koalicyi najżywiéj powstają na postępowanie ministra spraw wewnętrznych pod względem oddalenia pana Bruley prefekta w Montauban. Został on, sztafetą przez hrabiego Montalvet wysłaną, powołany do Paryża. Pojechał tamże natychmiast, i wkrótce po jego oddaleniu się przybył do Montauban jego przeznaczony poprzednio następca. W pierwszych dniach przybycia swego do Paryża pan Bruley nie mógł otrzymać posłuchania, i napisał dotkliwy list do ministra, na który otrzymał odpowiedź jeneralnego sekretarza, który go do siebie zaprosił, dla pomówienia przedwstępnie. Tego odmówił p. Bruley w drugim swoim liście, w którym oświadczył, iż uważa się za uwolnionego od obowiązków prefekta i oba te listy ogłosił nazajutrz w dziennikach. Dzisiejszy *Moniteur* zawiera wyjaśnienie téj okoliczności: »Dzienniki rewolucyjne obecnie rozprawiają o oddaleniu pana Bruley. Ale pan Bruley nie został oddalonym. Gabinet miał zamiar inne ofiarować mu przeznaczenie i szło tylko o administracyjną kombinacyę, z któréj rząd nie potrzebuje nikomu zdawać sprawy. Przybywszy do Paryża pan Bruley stawił się w ministeryum ale właśnie w téj chwili minister znajdował się na radzie i nieuwiadomiono go o tych odwiedzinach. Dowiedział on się o bytności pana Bruley w Paryżu z listu jego, i natychmiast polecił sekretarzowi jeneralnemu, aby się poprzednio porozumiał z panem Bruley względem jego nowego przeznaczenia, zachowując sobie udzielenie mu późniéj osobiście stósownych instrukcyi. Listy które z obu stron pisane były w tym przedmiocie, czytać każdy może w dziennikach i osądzić, z czyjéj strony jest niesprawiedliwość.

— *Bruxella* 22 *Lutego*. —

Wszystkie sekcye izby reprezentantów oświadczyły się przeciw odstąpieniu części Limburga i Luxemburga. Dziś sekcye zgromadziły się znowu w celu roztrząsania pojedynczych punktów traktatu i mianowania sprawodawców do sekcyi centralnéj. Utrzymują, że już 43 członków oświadczyło się za przyjęciem traktatu pokoju a 40 przeciw niemu, przy tak małéj większości wiele zależy na 19 członkach izby, którzy jeszcze się wahają. Wszyscy deputowani z Bruxelli są za pokojem. Mniemają, że rząd, jeśli do poniedziałku nie będzie miał przekonania o większości za jego stroną, ma zamiar rozwiązać izby.

Król i Królowa znajdują się w zamku Laeken, gdzie teraz straże są podwojone.

W Bruxelli jest wprawdzie spokojnie, ale garnizon ciągle stoi pod bronią ponieważ co chwila spodziewają się niespokojności z powodu mnóstwa obcych twarzy, które się tu napotykają. Gwardyja obywatelska wystawia codziennie pięć kompanij do służby publicznéj a na giełdzie stoi ciągle jeden batalion.

Obiegająca tu pomiędzy stanem kupieckim petycya, o utrzymanie pokoju jest następująca: «Do panów członków izby reprezentantów. Mości panowie! Podpisani bankierowie, kupcy, posiadacze gruntów i znaczniejsi mieszkańcy Broxelli, proszą was, abyście położyli koniec ich niespokojności, przyjmując przełożenie rządu, względem ostatniego traktatu pokoju. Mając przed oczyma naszą zgubę, zaklinamy panów, abyście usluchali życzenia niezmiernéj większości wszystkich rzemieślników, kupców i obywateli, którzy z swojéj pracy żyją. Pokoju, moi panowie żądamy dla naszych rodzin i naszych robotników, których zatrudnienia i zapłatę już musielibyśmy zmniejszyć, których zupełnie musielibyśmy zostawić bez roboty, gdyby obecny stan rzeczy potrwał dłużéj. Pokoj jest zarazem utrzymaniem wypadków 1830 roku, zabezpieczeniem tronu Króla Leopolda, jest jedynym środkiem przywrócenia publicznego i prywatnego kredytu, które tak silnie zostały wstrząśnionemi. Spieszcie zatem panowie zabezpieczyć losy Belgii, skłońcie się łącznie z szlachetnemi doradcami korony, do poświęceń, które nam prawo mocniejszego

ponieść nakazuje. Chcemy zostać Belgami, chcemy utrzymać Króla Leopolda. Bruxella 21 lutego 1839.

Dzisiejsza giełda nie tyle była bez ruchu jak wczorajsza, ponieważ utrzymują się nowe nadzieje utrzymania pokoju.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 8 *do dnia* 9 *Marca.*

Waligórski Kasper ob., Wdowiszewska Emilia ob., z Polski; — Zubrzycki Joz. ob., z Galicyi; — Hagedorn. z Hambury.

Doniesienia Urzędowe.

Nro 702.

WYDZIAŁ DOCHODÓW PUBLICZNYCH I SKARBU W SENACIE RZĄDZĄCYM

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu

Z mocy rozporządzenia Senatu Rządzącego pod dniem 1 b. m. ad Nr. 559 wydanego, do publicznéj podoje wiadomości, iż w dniu 11 marca roku b. w godzinach rannych odbywać się będzie w biórze Wydziału Dochodów publicznych licytacya sprzedaży około 3,000 centnarów cynku wagi berlińskiéj, w miejscu zakładów hutniczych w wsi Jaworznie gminie tegóż nazwiska zaajdującego się. Cena fiskalna jednego centnara naznacza się w kwocie złp. 27 w monecie srebrnéj grubéj courant; wyrażona ilość centnarów cynku może być wedle żądania pretendentów albo, całkowicie, lub też częściowo to jest w takiéj partyi licytowaną, i sprzedaną, jakiéj który z pretendentów życzyć sobie będzie, według upodobania odbierania o negoż częściami, z obowiązkiem zapłącenia zań przypaść mającéj należytości, w przeciągu 2ch miesięcy, rachując od dnia zatwierdzenia przez Senat protokułu licytacyi. W pierwszym i drugim wypadku pretendenci złożą na vadium po złp. 6 od jednego centnara. Inne na koniec warunki sprzedaży téj dotycząca, każdego czasu będą mogły być udzielanemi do od czytania pretendentów.

Kraków d. 14 lutego 1839 r.

A. Wężyk.

(3r.) *Nowakowski* Sekr.

Nro 313.

Trybunał I. Instancyi.

Wolnego Niepodległego i ścisle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Gdy od lat przeszło dwudziestu w massie Felicyana Łęskiego w depozycie sądowym znajdują się kosztowności, przeto Trybunał wzywa interessowanych, prawo spadkowości mieć mogących, aby w terminie trzech miesięcy od dnia dzisiejszego rachując do Trybunału zgłosili się, w przeciwnym razie z massą jako bezdziedziczną postąpionem będzie.

Kraków d. 7 marca 1839 r.

Sędzia Prezydujący

Dudrewicz.

(1r.) Sekr. Tryb. *Libroski.*

Doniesienia prywatne.

Kocz wiedeński podwójny w nowém guście, mało używany z wszelkiemi rekwizytami do podróży, jest do sprzedania z wolnéj ręki, o obejrzenie i cenie zgłosić się do p. Klug w domu rządowém na Stradomiu w składzie komory celnéj. (2r.)

Nasion koniczyny białéj, koniczyny czerwonéj, szporku, wyki szaréj angielskiéj, soczewiczy małéj pastewnéj, gorczycy białéj, bobu angielskiego, kartofli Rochana i wszelkich innych nasion rolniczych; dostać można w Węgrzynowicach, obstalunki mogą być przyjęte w każdy poniedziałek i wtorek, między godziną 2 a 3ą popołudniu przy ulicy Grodzkiéj pod 84/5 w domu zwanym Podelwie na drugim piętrze od tyłu.

(1r.) J. *Zapalski.*

Kto zagubił futro boa zwane, zgłosi się do domu Nr. 108 w gminie I. na piętro, gdzie mu po udowodnieniu własności takowe zwrócone zostanie.